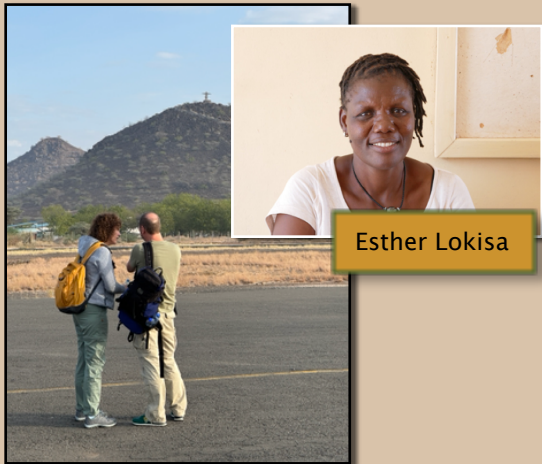

In februari van dit jaar reisden Jos (penningmeester) en Aard (secretaris) opnieuw naar Lodwar om met eigen ogen te zien hoe het gaat met de projecten van Stichting Mama Mzungu. Het is voor ons iedere keer weer bijzonder om te ervaren wat er in de afgelopen periode is bereikt maar zeker ook om de mensen te ontmoeten met wie we samenwerken.

Omdat we het belangrijk vinden dat anderen ook zien wat er dankzij alle steun mogelijk wordt gemaakt vragen wij vrienden om met ons mee te reizen. Dit jaar reisden Peer en Tanja met ons mee. Voor hen was het een eerste kennismaking met Lodwar, de projecten en het leven daar.

Hun ervaringen, indrukken en ontmoetingen hebben zij vastgelegd in een persoonlijk en uitgebreid reisverslag. Onderstaand delen we graag hun verhaal.

Bij de bezoeken aan de verschillende projecten hebben we ook weer nieuwe vragen gekregen. Een overzicht daarvan vermelden we ook in deze nieuwsbrief

Dicht bij het werk van Stichting Mama Mzungu

Op uitnodiging van Jos en Aard reisden Peer en ik samen met hen naar Lodwar, Turkana County. Van dichtbij hebben we ervaren hoe kwetsbaar het dagelijks leven daar is en hoe groot de impact kan zijn van relatief kleine bijdragen. We ontmoetten Esther, een krachtige vrouw en de belangrijkste schakel van de projecten in Lodwar en we bezochten projecten die hoop en perspectief bieden, maar zagen ook hoe pijnlijk het is, wanneer steun wegvalt. Bemoedigend was het om te ervaren dat er in de regio een netwerk is van vrouwen, afgestudeerd van Turkana Girls School, dat elkaar ondersteunt waar nodig en mogelijk. Gedurende ons bezoek wordt ons duidelijk hoe belangrijk de rol van vrouwen is voor deze gemeenschap.

Lerarenopleiding: 800 studenten, maar een wankel basis

Drie jaar geleden startte in Turkana County één van de weinige Nationale Opleidingen tot primary teacher in dit deel van het land, een driejarige lerarenopleiding die nu al meer dan 800 studenten telt.

Een belangrijk initiatief dat er in Turkana County in de toekomst meer leerkrachten komen die onderwijs geven in hun eigen taal naast het Engels en Swahili. De directeur en studenten zijn zich zeer bewust dat zij de sleutel vormen voor de toekomst van hun gemeenschap. Zonder goed opgeleide leerkrachten blijven kinderen kansen missen en blijft armoede in deze regio bestaan.

Ondanks of misschien juist dankzij het groot aantal studenten staat deze opleiding financieel op losse schroeven. Toen de overheid dit jaar schoolgeld vergoedde, betrof dat slechts 147 studenten, het aantal waarmee de opleiding drie jaar geleden startte. De financiering loopt daarmee achter de feiten aan. Het kostgeld dat studenten zelf moeten betalen is door hen of door hun familie niet/nauwelijks op te brengen. Soms wordt brandhout, een geit, kip of zelfs een koe aan de poort gebracht als (deel)betaling, maar dat is bij lange na niet genoeg om de opleiding draaiende te houden.

Voor ruim 100 studenten wordt hiermee de laatste stap, een stage van acht maanden onbereikbaar. Zonder afgeronde stage geen certificaat, en zonder certificaat geen baan als leerkracht. Daarnaast ontbreekt het hen vaak aan basismiddelen, zoals een eenvoudige laptop of computer om mee te kunnen doen aan de landelijke examens. Een bedrag van ongeveer €230 is voor ons over het algemeen haalbaar, maar voor de studenten een bijna onneembare drempel. Stichting Mama Mzungu onderzoekt hoe zij aan deze opleiding steun kan bieden. Dit hangt af van giften en sponsoring die jaarlijks beschikbaar komen. We hopen dat dit gaat lukken en de kinderen in Turkana meer perspectief krijgen op een kansrijke toekomst.

Tuberculosezorg in Lodwar: kwetsbaar én levensreddend

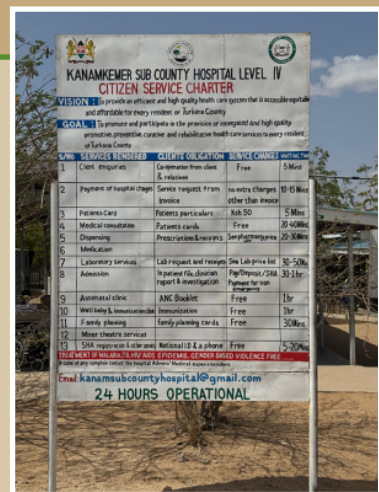
Eén van de eerste bezoeken brachten we aan de tuberculose (TB) ward van het Referral ziekenhuis van Lodwar. Daar spraken we met een verpleegkundige die de directe zorg verleent aan mensen met TB, vaak in combinatie met HIV. Deze verpleegkundige nam ons mee in welke zorg geboden kon worden en met welke dilemma's zij dagelijks te maken had.

Mensen die op deze hulp zijn aangewezen komen uit Lodwar en de wijde omgeving en gaan na ontvangst van medicatie en een maaltijd weer te voet naar huis en komen wekelijks terug. Wanneer het gewicht van patiënten te veel afneemt, krijgen ze bijvoeding mee, moeten ze elke dag terugkomen of kunnen ze worden opgenomen. Bij ondervoeding slaat de medicatie echter niet aan, dit lijkt een van de voornaamste problemen van dit moment. De ward zelf bestaat uit een ommuurd 'veld' met acht losse stenen hutjes waar mensen kunnen verblijven, een keuken, toiletten en een klein stenen gebouwtje van waaruit de medische hulp wordt geboden en alle dossiers worden bijgehouden. In de 8 hutjes verblijven patiënten met ernstige TB, vaak verzwakt door ondervoeding en slechte leefomstandigheden. De families van de patiënten verblijven gedurende hun ziekteproces vaak samen in deze ward. Wat de kans op besmetting vergroot.

Het tweede issue is dat er weliswaar een goed werkend preventieprogramma bestond waarin familie en directe omgeving van TB-patiënten actief werden opgespoord en getest, om besmetting in een vroeg stadium te doorbreken. Dit programma leunde op vrijwilligers die een kleine benzinevergoeding kregen om afgelegen gebieden te bereiken. Door het stoppen van financiering vanuit USAID is het aantal vrijwilligers gehalveerd, met directe gevolgen voor de reikwijdte van dit preventiewerk.

In het hoofdgebouw van het ziekenhuis liggen patiënten met TB noodgedwongen tussen andere patiënten, omdat zij vaak meerdere ziekten tegelijk hebben. Patiënten worden ook standaard op HIV getest; in deze regio is co-infectie geen uitzondering maar realiteit. HIV maakt hen ook meer kwetsbaar voor TB. Bij continuïteit van de financiering kan de verstrekking van medicatie voor zowel TB als HIV gelukkig nog doorgaan, maar de ondervoeding zal steeds meer aandacht vragen. Een indrukwekkende, maar ook confronterende eerste kennismaking met de bevlogen wijze waarop de zorg hier wordt geboden en de beperkingen waar men tegenaan loopt.

Het Kanamkemer Sub County Hospital dat net iets buiten Lodwar ligt kampt ook met problemen m.b.t. de TB afdeling. Daar zijn vooral ruimtegebrek en voedselverstrekking een nijpend probleem.

mama mzungu

Stichting Mama Mzungu

Voor donaties
Stichting Mama Mzungu
NL 81 ABNA 0422107794
RSIN 816058404

Vrouwen als motor van verandering: Michelle en Esther

In het buitengebied van Lodwar werkt Michelle, herkenbaar in haar gele shirt, als een krachtige motor van verandering. Vanuit haar samenwerking met CHAT geeft zij samen met Esther voorlichting over family-planning, seksuele gezondheid en zwangerschap. Met lesmateriaal, gesprekken en groepsbijeenkomsten vergroot zij de bewustwording bij vrouwen over hun lichaam, gezondheid en seksualiteit, gezinsplanning en hun toekomst in de meest afgelegen gebieden van Turkana.

Michelle bepaalt niet voor vrouwen, maar geeft informatie waardoor zij zélf beter kunnen kiezen. Ze vertelt hoe het aantal kinderen ook invloed heeft op het milieu: minder druk op schaarse waterbronnen, vee en grond. Tijdens bezoeken aan huis weegt ze zwangere vrouwen, bespreekt (onder)voeding, controleert bloeddruk en verwijst waar nodig naar het Kanakemer subhospital, dat we tijdens onze reis eveneens bezochten. Alles wat ze nodig heeft, draagt ze in haar tas mee. Wat een energieke en heldere vrouw is Michelle. Je gunt Turkana velen zoals zij.

Esther is al sinds 1986 een onmisbare schakel voor Mama Mzungu. Ze kent de regio, de mensen en hun verhalen. Naast haar rol als plaatselijk projectleider voor Mama Mzungu en maatje van Michelle runt ze een groenteverkooppunt op de markt, samen met twee jongeren die zo een inkomen verwerven en werkervaring opdoen. In een omgeving met hoge werkloosheid en veel afwezige mannen blijken vrouwen vaak de drijvende kracht achter de ontwikkeling van hun gemeenschap. Vrouwen als Esther en Michelle zijn met hun inzet een duidelijke steun en hoop voor de toekomst van Lodwar en de omgeving.

Lokapel Mixed Sec. School

De Lokapel mixed school is een kostschool die inmiddels rond de 800 meisjes en jongens huisvest. De directie is trots en vertelt dat dankzij de hulp van Mama Mzungu er zonnepanelen en accu's zijn geplaatst en er nu vrijwel continu stroom is in plaats van slechts enkele uren per dag op het dieselaggregaat. Maar hiermee is nog niet in alle basale behoeften voorzien. Op deze afgelegen locatie is onvoldoende water beschikbaar. Er is dringend behoefte aan een extra watertank voor de school, waar ook de omgeving van zou kunnen profiteren.

mama mzungu

Stichting Mama Mzungu

Voor donaties
Stichting Mama Mzungu
NL 81 ABNA 0422107794
RSIN 816058404

Katilu Girls School

Op de Katilu Girls School vertelt een wederom trotse directeur welke stappen ze maken en hoe goed het gaat. Zij worden door de overheid aangemerkt als nationale school, waarop men terecht trots is. Echter dit brengt de verplichting meerder studierichtingen aan te bieden zoals sport, film en muziek. Er wordt door de overheid geen aanvullende financiering beschikbaar gesteld voor instrumenten, een (opname)studio of sportfaciliteiten.

Bij een rondleiding wordt pijnlijk duidelijk hoe relatief dat 'goed' is, gezien door onze westerse ogen. Door een tekort aan klaslokalen zitten soms honderd leerlingen in één lokaal. In de slaapzalen liggen zes meisjes op drie tegen elkaar geschoven bedden, en omdat het stapelbedden zijn, kunnen er al snel zo'n 250 meisjes in één zaal liggen. In zulke omstandigheden verspreiden infectieziekten zoals tuberculose zich gemakkelijk. De school wil daarom graag verpleegkundige ondersteuning, maar de financiering daarvoor ontbreekt nog. De zeep en maandverband dat we overal uitdelen als voorraad bij nood is welkom, maar natuurlijk slechts een druppel op de gloeiende plaat.

Wat kies je als school, met beperkte middelen: extra slaapzalen, meer klaslokalen, medische ondersteuning of een stop op het aantal scholieren? Het zijn keuzes waar geen eenvoudig antwoord op is. Ondertussen probeert de school met kleine stappen het verschil te maken

Turkana Girls School

De Turkana Girls School draait al jarenlang mee in het programma van Mama Mzungu. Vorig jaar is Sister Florence, na jarenlang de school geleid te hebben, met pensioen gegaan en heeft haar functie overgedragen aan haar opvolgster met toevallig dezelfde voornaam.

De oud-leerlingen van deze school vormen een hechte alumngroep die elkaar praktisch en financieel ondersteunt, bijvoorbeeld via een eigen spaarsysteem met kleine leningen om een bedrijfje te starten of een acute nood te overbruggen. Onderwijs wordt hier niet alleen gezien als een diploma, maar als instrument om Turkana County stap voor stap vooruit te helpen.

mama mzungu

Stichting Mama Mzungu

Voor donaties
Stichting Mama Mzungu
NL 81 ABNA 0422107794
RSIN 816058404

Hoe Mama Mzungu keuzes maakt

De werkwijze van Mama Mzungu is bewust bescheiden, zorgvuldig in het maken van keuzes en daarmee overzichtelijk. Voorafgaand aan een bezoek ontvangen Jos en Aard van Esther een briefing met plekken en projecten waar de nood groot is én waar lokaal draagvlak is. Ter plaatse gaan zij in gesprek met betrokkenen: directieleden van scholen, verpleegkundigen, community workers en leerlingen zelf. Via Esther volgt aanvullende informatie achteraf.

Op basis van die ontmoetingen en gegevens wordt besloten waar de beschikbare energie en middelen het meest effect hebben. De kern is steeds om aan te sluiten bij vragen die vanuit de gemeenschap zélf gesteld en gedragen worden.

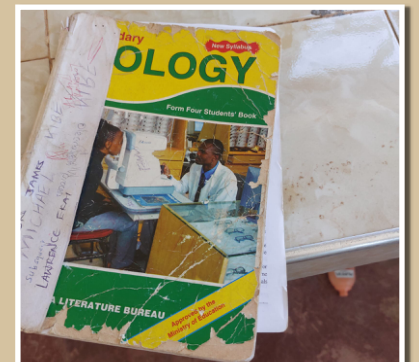
Tijdens deze reis word je je ook pijnlijk bewust van de geschiedenis en de verhoudingen die samenhangen met het 'anders zijn' als witte bezoeker. Kinderen die je huid willen aanraken. Ongemak wanneer je op 'een podium gezet' wordt, terwijl je het liefst onopvallend wilt ondersteunen. Steeds weer klinkt de vraag: helpen we op een manier die echt versterkt, in plaats van afhankelijkheid te vergroten? Wij kregen sterk het gevoel dat elke ogenschijnlijk kleine bijdrage iets toevoegt aan de opbouw van een uiteindelijk zelfvoorzienende gemeenschap.

Wat we overal zagen, was veerkracht, van energieke leergierige jongeren en daar omheen zoveel mensen die zich inzetten voor de ontwikkeling, preventie en gezondheidszorg van velen. Met minimale middelen zien mensen uit Turkana county kansen om te bouwen aan een betere toekomst. Lodwar heeft na deze reis een bijzonder plekje in ons hart, we kunnen ons niet voorstellen hier nooit meer terug te keren.

Met uw steun kan Mama Mzungu deze lokale krachten blijven versterken.

Elke bijdrage, voor schoolgeld, een computer, een bed, een watertank of extra voeding voor TB-patiënten, helpt om heel concreet levens en toekomstmogelijkheden te verbeteren.

Hartelijke groet, Peer van Rooij & Tanja van Dun

Voor donaties
Stichting Mama Mzungu
NL 81 ABNA 0422107794
RSIN 816058404

Begin 2026 zijn 25 nieuwe kinderen in het programma opgenomen; de reservering voor hun schoolfees is ook reeds verwerkt in de cijfers per 31-12-2025. In 2026 hebben we 96 kinderen in het programma.

De ondersteuning van de studenten vindt in natura plaats. Onze lokale medewerkster betaalt de scholen rechtstreeks de schoolfees (het "kostgeld"), zodat we zeker weten dat het geld aan de school wordt besteed. We werken met een beperkt aantal scholen waarvan we weten dat zij goed onderwijs verzorgen en betrouwbaar zijn. Voor de tbc-patiënten koopt Esther wekelijks melk en fruit en zij zorgt zelf voor de distributie in het ziekenhuis.

Tijdens onze bezoeken aan de verschillende projecten kregen we weer een aantal hulpvragen mee.

Lodware Referral Hospital	Extra Budget voedselverstrekking tbc-patiënten. Ondersteuning tbc-preventie in buitengebieden.	€ 15.000 € 11.500
Kanamkemer Hospital	Bouw van een grotere tbc-afdeling Voedselverstrekking tbc-patiënten	€ 41.000 € 14.000
Bishop Mahon Teachers College	Schoolgeld achterstanden Laptops	€ 28.500
Lokapel Mixed School	Watervoorziening Desktop computers	€ 70.000

We zijn op zoek naar extra fondsen bij of via onze bestaande sponsors en mensen uit ons en uw netwerk. Wellicht kan of wil uw bedrijf of werkgever een bijdrage leveren. Onze focus ligt op het direct ondersteunen van de studenten. Wilt u één van de grotere bovengenoemde projecten steunen, stuur dan een mail naar mamamzungu@live.nl zodat wij contact met u kunnen opnemen of vermeldt het in de omschrijving bij uw overboeking.

Stichting Mama Mzungu heeft de ANBI status, hetgeen onder meer betekent dat giften aan de stichting fiscaal aftrekbaar zijn. Voor de aftrek van gewone giften geldt een drempel en een maximum. Op de site van de belastingdienst vindt u verdere informatie.

Voor de aftrek van periodieke giften geldt geen drempel; er geldt wel een maximum van € 250.000,- per jaar. Voorwaarden voor het aftrekken van een periodieke gift zijn:

- dat het een gift aan een ANBI betreft
- een minimale looptijd van 5 jaar
- dat de gift is vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst.

Verdere informatie en de betreffende overeenkomst vindt u op de site van de belastingdienst. Overweegt u een periodieke gift te doen, neem dan contact met ons op via mamamzungu@live.nl

Secretariaat: Kerkweg 11, 5504 BL Veldhoven, Nederland

E-mail: mamamzungu@live.nl

Website: mama-mzungu.nl

Voor donaties:

(RSIN 816058404)

IBAN NL 81 ABNA 0422 107 794

Fiscale aftrek giften zie www.belastingdienst.nl/giften (wij zijn een ANBI instelling).

Wij danken u hartelijk voor uw donatie: Olivier Bodart, Astrid Esser, Esther Lokisa, Jos Hardy, Aard Vogels